

**LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO
MEDICINOS AKADEMIJOS MEDICINOS FAKULTETO
PIRMOSIOS PAKOPOS STUDIJŲ PROGRAMŲ MEDICININĖ IR VETERINARINĖ
GENETIKA IR MEDICININĖ IR VETERINARINĖ BIOCHEMIJA BAKALAURO
BAIGIAMOJO DARBO REGLAMENTAS**

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bakalauro baigiamasis darbas (toliau BBD) yra integruota Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Medicinos fakulteto Medicininės ir veterinarinės genetikos ir Medicininės ir veterinarinės biochemijos studijų programų dalis. Šiuo darbu siekiama ugdyti studentų mokslinio darbo planavimo ir atlikimo įgūdžius, patirtį, skatinti iniciatyvą pasirenkant mokslinio darbo temą bei užduoties vykdymą. Šis reglamentas yra oficialus LSMU Medicinos fakulteto dokumentas, nusakantis BBD rengimo tvarką ir terminus, rašytinio darbo formatą, vertinimo procedūrą.
2. Reglamentas parengtas remiantis šiais dokumentais:
 - 2.1. LR Mokslo ir studijų įstatymas. 2009 m. balandžio 30 d. Nr. XI-242 ir jo pakeitimo įstatymas 2016 m. birželio 29 d. Nr. XII-2534;
 - 2.2. LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymas „Dėl biochemijos studijų krypties reglamento patvirtinimo“ 2005 m. spalio 18 d. Nr. ISAK-2061;
 - 2.3. LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymas „Dėl gyvybės mokslų studijų krypčių grupės (išskyrus ekologijos studijų kryptį) aprašo patvirtinimo“ 2021 m. kovo 30 d. Nr. V-495;
 - 2.4. LSMU Studijų reglamentas (LSMU Senato 2025 m. gegužės 29 d. nutarimas Nr. 190-03);
 - 2.5. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto dokumentų ir jų metaduomenų įkėlimo į informacinę sistemą DSpace CRIS tvarkos aprašas (LSMU rektoriaus 2021 m. gruodžio mėn. 30 d. įsakymas Nr. 2021-V-0699);
 - 2.6. LSMU Atviros prieigos mandatas (LSMU Rektorato 2013 m. lapkričio 4 d. nutarimas Nr. 13-2);
3. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos fakulteto Medicininės ir veterinarinės

genetikos ir Medicininės ir veterinarinės biochemijos studijų programų BBD reglamentas nustato studentų baigiamojo darbo organizavimo ir atlikimo principus. Kita studentų mokslinė veikla čia nėra reglamentuojama.

4. BBD reglamentas yra patvirtintas Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos fakulteto taryboje.
5. BBD atlikimo vietą bei eigą planuoja Medicinos fakulteto dekanatas, derindamas su Universiteto padaliniais ir išorinėmis institucijomis.
6. Šiame reglamente nenumatytus klausimus svarsto ir sprendimus priima SPK, o jei reikia, LSMU MA Medicinos fakulteto dekanas.

2. PAGRINDINĖS SĄVOKOS, FUNKCIJOS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

7. **Bakalauro baigiamasis darbas (BBD)** – tai studijų programai aktualios, bakalauro moksliškai išnagrinėtos problemos ir jos sprendimo aprašymas. BBD turi atskleisti bakalauro gebėjimą identifikuoti svarbią mokslinę arba praktinės veiklos problemą, analizuoti mokslinę literatūrą, planuoti problemos sprendimą, vykdyti tyrimą, analizuoti ir aptarti gautus rezultatus, remiantis fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų pasiekimais ir metodais.
8. **BBD turi remtis originaliu tyrimu.** Plagijavimas darbe neleidžiamas.
9. **Bakalaurantas** – asmuo, studijuojantis universitete pagal pirmosios pakopos studijų programą ir ruošiantis BBD. Baigiamąjį darbą gali ginti bakalaurantas, įvykdęs studijų programos akademinius reikalavimus. Bakalauro pareigos ir funkcijos baigiamojo darbo rengimo ir gynimo metu:
 - 9.1. nurodytu laiku pasirinkti BBD temą iš MF dekanate paskelbtų temų sąrašo;
 - 9.2. studentas gali atlikti baigiamąjį darbą ir ne LSMU. Vykdamas BBD ne LSMU, pasirašoma trišalė sutartis tarp studento, LSMU ir institucijos, kurioje baigiamasis darbas vykdomas;
 - 9.3. paruošti individualų baigiamojo darbo rengimo planą (1 priedas) bei nuosekliai laikytis patvirtintų terminų;
 - 9.4. parengti dokumentus ir gauti Bioetikos komiteto pritarimą vykdyti mokslinį tyrimą;
 - 9.5. konsultuotis su vadovu, informuoti jį apie darbo vykdymo eigą, paruošti ataskaitą apie BBD eigą (2 priedas);
 - 9.6. laiku atlikti mokslinį tyrimą, jį aprašyti ir pateikti vadovui iki numatytos datos;
 - 9.7. atsižvelgti į vadovo pastabas ir rekomendacijas, pataisyti BBD.
10. **Bakalauro baigiamojo darbo vadovas** – asmuo, turintis magistro arba mokslų daktaro laipsnį.

Vadovų kandidatūros patvirtinamos padalinio, pateikusio BBD temą, posėdžio metu. BBD vadovo pareigos ir funkcijos:

- 10.1. padėti studentui suformuluoti BBD temą, tikslą, uždavinius ir padėti sudaryti individualų darbo rengimo planą;
- 10.2. rekomenduoti reikiamą literatūrą;
- 10.3. aptarti darbo metodiką;
- 10.4. konsultuoti studentą, esant reikalui – rekomenduoti konsultantą;
- 10.5. sistemingai stebėti BBD rengimo eigą, padėti spręsti kylančias problemas, teikti studentui mokslinę ir metodinę pagalbą;
- 10.6. aptarti ir padėti interpretuoti BBD duomenis;
- 10.7. aptarti studento parengtą BBD pristatymą;
- 10.8. nutarus darbo rezultatus skelbti viešai, padėti studentui parengti straipsnį ar kitos formos mokslinę publikaciją.

11. **Bakalauranto baigiamojo darbo konsultantas** – dirbantis LSMU ar kitoje institucijoje, turintis kompetencijas, reikalingas iškeltų užduočių sprendimui ir rezultatų aptarimui.

12. **Recenzentas** – asmuo, turintis magistro arba mokslų daktaro laipsnį, vertinantis BBD. Recenzentų kandidatūros parenkamos ir tvirtinamos studijų programos komiteto (SPK) ir LSMU Medicinos fakulteto dekanu. Recenzento pareigos ir funkcijos:

- 12.1. vertinti darbo atitikimą bakalauranto baigiamajam darbui keliamiems reikalavimams pagal patvirtintą formą (3 priedas), ir pateikti ją dekanatui, kuris vertinimo formą perduoda SPK sekretoriui. Bakalaurantas ir baigiamojo darbo vadovas turi teisę susipažinti su recenzento pastabomis ir pasirengti paaiškinti nurodytus darbo trūkumus, atsakyti į pateiktus recenzento klausimus;
- 12.2. esant neigiamai recenzijai, skiriamas antrasis recenzentas. Jei ir antrojo recenzento recenzija neigiama, ginti darbo neleidžiama. Jei recenzentų nuomonės nesutampa, darbą leidžiama ginti. Apie recenzentų nuomone neatitinkančius reikalavimų BBD raštu informuojamas fakulteto dekanas.

13. **Vertinimo komisija** – tai Medicinos fakulteto dekanu teikimu LSMU rektoriaus tvirtinama BBD vertinančių asmenų grupė. Būtina, kad komisijoje dalyvautų socialiniai dalininkai (darbdaviai, kitų institucijų atstovai) ir studentų atstovybės (SA) deleguotas narys. Bent vienas komisijos narys turi būti iš kitos mokslo ir studijų institucijos arba kito LSMU fakulteto ar padalinio. Vertinimo komisijos funkcijos:

- 13.1. organizuoti baigiamųjų darbų gynimą;
- 13.2. įvertinti baigiamuosius darbus ir jų pristatymą pagal Medicinos fakulteto taryboje patvirtintą formą (4 priedas).

14. **Apeliacijos komisija** – Medicinos fakulteto dekanato teikimu LSMU rektoriaus tvirtinama 5 narių komisija, įskaitant SA deleguotą narį, kuri nagrinėja skundus, kylančius dėl BBD įvertinimo.

3. BAKALAURO BAIGIAMOJO DARBO ATLIKIMO ORGANIZAVIMAS, RENGIMO IR GYNIMO GRAFIKAS

Eil. nr.	Darbo rengimo etapai	Terminai	Veiklos paaiškinimas
1.	Temų svarstymas ir paskelbimas	IV Semestras (gegužės mėn.)	Užklausas dėl siūlomų temų MF Dekanatas pateikia LSMU padaliniams. Temos svarstomos padaliniuose, aptariant jų aktualumą, naudingumą, rezultatų reikalingumą, atitikimą programos kryptčiai bei patvirtinamos padalinio posėdyje. MF dekanatas surinktas BBD temas teikia SPK, kuris įvertina jų atitikimą studijų kryptčiai. Patvirtintų BBD temų sąrašą MF dekanatas paskelbia 2 kurso studentams.
2.	Studentų informavimas apie BBD rengimo eigą ir temų bei padalinių paskirstymas.	IV semestras (gegužės-birželio mėn.)	MF dekanas organizuoja susitikimą su studentais, kurio metu studentai renkasi BBD temas. Pasirinkimo pirmumas studentui suteikiamas atsižvelgiant į I–III semestrų studijų vidurkį. Studentai gali individualiai kreiptis į LSMU padalinį, prašydami BBD temas. Dekanatas informuoja padalinius apie jų temas pasirinkusius studentus.
4.	Mokslinės literatūros analizė, tyrimo organizavimas ir eiga	VI semestras	Studentas analizuoja literatūrą, interpretuoja rastus mokslinius teiginius, rašo darbo teorinę dalį, pagrindžia tyrimo metodikas. Pateikia dokumentus Etikos komitetui (LSMU Bioetikos centrui) ir gauna pritarimą atlikti tyrimą. Organizuojamas duomenų rinkimas/eksperimentinis tyrimas. Studentas parengia referatą remiantis literatūros analize ir pateikia vadovo vertinimui. Iki birželio 20 dienos dekanatui pateikiama vadovo ir padalinio vadovo

			parašais patvirtinta ataskaita apie mokslinio darbo eigą III-me kurse (2 priedas). Šį studento BBD rengimo etapą BBD vadovas LSMUSIS įvertina „įskaita“ / „neįskaita“.
5.	Tyrimo organizavimas ir eiga	VII semestras	Tęsiamas duomenų rinkimas/eksperimentinis tyrimas. Aptariama gautų rezultatų teorinė ir praktinė vertė. Rezultatai sisteminami ir analizuojami.
6.	BBD rašymas/ pristatymas	VII semestras 1. Iki gruodžio 22 d.	Rašomas BBD. Parengtas darbas pristatomas vadovui ir, gavus jo pritarimą, apsvaustomas padalinyje, kuriame darbas buvo atliktas. Padalinyje vyksta viešas baigiamųjų darbų pristatymas – data, laikas ir vieta skelbiami padaliniuose, kuriuose buvo vykdomi darbai. Padalinio posėdžio protokolas apie rekomenduojamus ginti viešai BBD pristatomas į MF dekanatą. BBD vadovas MF dekanatui pateikia laisva forma parengtą atsiliėpimą apie bakalaurantą.
		2. Iki sausio 5 d.	Darbo vadovui, patikrinus sutaptį (plagijavimą) ir leidus pateikti BBD į informacinę sistemą, bakalaurantas įkelia BBD į informacinę sistemą DSpace CRIS. Darbas per DSpace CRIS pateikiamas recenzentui. Instrukcijos apie BBD įkėlimą į sistemą pateikiamos čia: https://lsmu.lt/biblioteka/studijoms/ . Bakalaurantas nuorodą apie BBD įkėlimą į DSpace CRIS nusiunčia recenzentui.
		3. Iki sausio 15 d.	Recenzentas įvertina darbą ir pateikia recenziją (3 priedas) dekanatui ir SPK sekretoriui. Dekanatas persiunčia recenzijas bakalaurantams Bakalaurantas susipažįsta su baigiamojo darbo vertinimu. Esant būtinybei, bakalaurantas atlieka galutinius

		pataisymus ir pakartotinai įkelia darbą į DSpace CRIS sistemą iki sausio 17 d. Bakalaurantas pateikia vieną spausdintą BBD kopiją SPK sekretoriui ne vėliau kaip 2 dienos iki BBD gynimo.
	4. Iki sausio 25 dienos.	Darbas ginamas atvirame posėdyje, dalyvaujant LSMU rektoriaus patvirtintai komisijai. Jei darbas turi intelektualinės nuosavybės ir komercinės paslapties vertę, jis yra ginamas uždareame posėdyje, dalyvaujant LSMU rektoriaus patvirtintai komisijai.

15. BBD gali būti studento ankščiau vykdyto mokslinio darbo tęsinys, tačiau jame negali būti naudojami jau skelbti duomenys.
16. Studentas turi teisę raštu kreiptis į MF dekaną dėl vadovo, temos arba padalinio, kuriame vykdomas BBD, keitimo. Prašymas turi būti išnagrinėtas ir sprendimas priimamas per 10 darbo dienų.
17. BBD darbui atlikti yra skiriamos MF lėšos, studentas gali ieškoti papildomos finansinės paramos iš rėmėjų bei specialių fondų.
18. Studentų baigiamojo darbo rengimo išlaidų, susijusių su spausdinimo, fotografijos, piešimo ir kitais darbais, universitetas nekompensuoja.
19. Studentas baigiamąjį darbą rengia savarankiškai, vadovaudamasis šio reglamento 4-tuoju skyriumi. Studentas 3 kurso pabaigoje parengia mokslinį referatą BBD tema, mokslinės literatūros analizės pagrindu, ir pateikia vadovo vertinimui bei paruošia ataskaitą (2 priedas) vadovui už atliktus darbus pagal sudarytą darbo planą. Rekomenduojami minimalūs reikalavimai referatui: išskirtos struktūrinės dalys (titulinis lapas, turinys, įvadas, dėstymas ir literatūros sąrašas), apimtis ne mažiau kaip 10 lapų, citavimas Vankuverio sistema (žr. 44, 45 punktus).
20. Prieš pateikiant BBD padaliniui, baigiamąjį darbą turi peržiūrėti vadovas. Jeigu darbas yra netinkamai paruoštas, vadovas nurodo trūkumus ir leidžia studentui jį pataisyti iki apsvaistymo padalinyje.
21. Padalinyje vyksta viešas baigiamųjų darbų pristatymas – data, laikas ir vieta skelbiami padaliniuose, kuriuose buvo vykdomi darbai. Dekanatui pateikiamas padalinio protokolo išrašas su sąrašu studentų, kuriems rekomenduojama darbą teikti recenzentams, ir kuriems nerekomenduojama darbą ginti.
22. Baigiamojo darbo vadovas turi paruošti ir MF dekanatui pateikti atsiliepimą apie bakalaurantą. Vertinant, siūloma atsižvelgti į tokius kriterijus kaip: darbo tematikos suvokimas ir įsigilinimas, suformuotų darbinių užduočių įvykdymas, darbo plano laikymasis, savarankiškumas atliekant

darbą, iniciatyvumas, profesionalumas, bendravimo ir kiti gebėjimai svarbūs rengiant bakalauro baigiamąjį darbą. Atsiliepime būtina nurodyti bakalauranto įvertinimą pažymiu. Skenuotas atsiliepimas su vadovo parašu ir įvertinimu siunčiamas MF dekanato administratoriui ir SPK sekretoriui.

23. Recenzentų teigiamai įvertintus darbus leidžiama ginti vertinimo komisijoje. Leidimas ginti BBD įforminamas LSMU rektoriaus įsakymu.
24. BBD gynimo datą ir baigiamųjų darbų vertinimo komisiją Medicinos fakulteto dekanas teikimu skiria Rektoriui.
25. BBD gynimo data skelbiama ne vėliau kaip prieš mėnesį Medicinos fakulteto dekanate ir LSMU informacinėje sistemoje.
26. Baigiamųjų darbų gynimo posėdyje studentai pristato parengtą BBD pranešimą, kuriame nurodoma darbo tema, tikslas, uždaviniai, darbo metodai, rezultatai, išvados, praktinės rekomendacijos (jei tokios yra). Pranešimui skiriama 10 min. Po to bakalaurantas atsako į recenzento pateiktus klausimus bei posėdyje dalyvaujančiųjų pastabas ir klausimus.
27. Baigiamųjų darbų vertinimo komisijos nariai posėdžio metu kiekvieną darbą vertina pagal kriterijus, patvirtintus Medicinos fakulteto taryboje ir pildo baigiamųjų darbų komisijos nario vertinimo formą (4 priedas).
28. Jei baigiamojo darbo vadovas arba darbo recenzentas yra vertinimo komisijos narys, jis privalo nusišalinti nuo darbo gynimo vertinimo procedūros.
29. Galutinį baigiamojo darbo įvertinimą sudaro: bakalauro baigiamojo darbo vadovo įvertinimas (25 proc.), recenzento įvertinimas (25 proc.) ir komisijos narių įvertinimo vidurkis (50 proc.).
30. Baigiamojo darbo tema ir galutinis įvertinimas balu (žr. LSMU studijų reglamentą) įrašomi komisijos protokole, kuris pateikiamas MF dekanatui. Dekanato darbuotojai suveda pažymius į LSMUSIS sistemą.
31. Jei rengiant ar ginant BBD nustatomas nesąžiningas elgesys, baigiamojo darbo vadovas, recenzentas ar gynimo komisijos narys rašo tarnybinį pranešimą dekanui, kuris sudaro komisiją, remiantis LSMU Studijų reglamentu.
32. Neapgintas BBD, įvertintas mažiau nei 5 balais, traktuojamas kaip akademinis įsiskolinimas.
33. Nesutinkant su apginto BBD vertinimu, studentas turi teisę per 24 val. pateikti apeliaciją Medicinos fakulteto dekanui dėl komisijos vertinimo (5 priedas). Apeliacijos komisija per 2 darbo dienas apsveria apeliaciją ir pateikia savo sprendimą. Apeliacijos komisija privalo pasikviesti į posėdį apeliaciją pateikusį bakalaurantą, baigiamųjų darbų gynimo komisijos pirmininką ir narius, jei reikia – ir darbo vadovą, ar recenzentą.
34. Intelektinės nuosavybės ar komercinės paslapties vertę turinčio darbo pristatymo ir uždaro gynimo organizavimo tvarka yra aprašyta šio reglamento 11 priede.

4. REIKALAVIMAI BAKALAURO BAIGIAMAJAM DARBUI

35. **Baigiamąjį darbą sudaro:** du tituliniai lapai; turinys; santrumpos (jeigu reikia); santrauka (lietuvių ir anglų kalba); įvadas; darbo tikslas ir uždaviniai; 1. Literatūros apžvalga; 2. Tyrimo medžiaga ir metodai; 3. Rezultatai; 4. Rezultatų aptarimas; 5. Išvados; 6. Praktinės rekomendacijos (jeigu yra); 7. Literatūros sąrašas; 8. Priedai.
36. **Tituliniai lapai.** Jie turi būti maketuoti, kaip parodyta 6 ir 7 prieduose.
37. **Turinys.** Turinyje išvardinami darbo skyrių ir poskyrių pavadinimai, nurodoma, kuriuo puslapiu jie prasideda. Turinio lapas segamas tuoj po titulinį puslapių. Turi būti nurodyta skyrių ir poskyrių numeracija. Skyrių pavadinimai turinyje rašomi didžiosiomis raidėmis, poskyrių ir skyrelių – mažosiomis (pradedant didžiąja). Kiekvienas turinio skyrius turi savo numerį, poskyriai numeruojami dviem skaitmenimis, atskirtais tašku. Smulkesnės struktūros dalies, skyrelio, numerį sudaro trys skaitmenys. Numeruojama arabiškais skaitmenimis.
38. **Santrumpos.** Santrumpų sąrašas rašomas atskirame lape, abėcėlės tvarka, lapas numeruojamas ir įtraukiamas į turinį. Pateikiami ir žinomi, ir įprasti, ir paties autoriaus pasiūlyti terminai, kurie aptariami tekste. Pirmą kartą tekste terminas rašomas visas, po jo skliausteliuose didžiosiomis raidėmis nurodoma jo santrumpa. Raidinės santrumpos rašomos be taškų.
39. **Santrauka.** Tai skyrius, kuris supažindina su referuojamojo baigiamojo darbo turiniu (esmės išdėstymas). Šis skyrius **nenumeruojamas**, tačiau įskaitomas į bendrą puslapių skaičių. Santrauka parašyta lietuvių ir anglų kalbomis (pvz.: angl. *Summary*) yra privaloma. Ji rašoma atskirame puslapyje. Apimtis – iki 1 puslapio (iki 2700 spaudos ženklų). Santraukos pradžioje pateikiamas autoriaus vardas ir pavardė bei darbo pavadinimas, toliau tekstas, kuriame turi būti nurodoma tyrimo tikslas, uždaviniai, medžiaga ir metodai, rezultatai, išvados (jei yra, ir rekomendacijos). Pavyzdys pateiktas 8 priede.
40. **Įvadas.** Jame trumpai aptariamas temos aktualumas, pagrindžiamas pasirinktų tyrimų metodikų racionalumas.
41. **Darbo tikslas ir darbo uždaviniai.** Suformuluojamas vienas darbo tikslas. Nurodomi keli uždaviniai reikalingi darbo tikslui pasiekti.
42. **Literatūros apžvalga.** Joje turi būti aprašyti baigiamojo darbo tema Lietuvoje ir užsienyje atlikti tyrimai ir teorinės studijos. Literatūros šaltinių skaičius nėra ribojamas, yra nustatoma **tik žemutinė cituojamos mokslinės literatūros riba ir cituojamų mokslinių šaltinių ne senesnių kaip 10 m. procentinis skaičius:** cituoti ne mažiau kaip 30 (iš jų 60-70 proc. ne senesnių kaip 10 m.) mokslinių publikacijų. Nerekomenduojama cituoti vadovėlių, populiarių, visuomenei skirtų žurnalų ir laikraščių. Šio skyriaus apimtis – ne daugiau kaip 20-25 proc. viso baigiamojo

darbo apimties.

43. **Tyrimo medžiaga ir metodai.** Turi būti aprašyta: tyrimo planavimas (organizavimas), bioetikos komisijos leidimas, tyrimo objektas, tiriamųjų atranka (populiacija, imtis), tyrimo metodai, tyrimų imtys, duomenų analizės metodai. Bioetikos komisijos išduoto leidimo kopija turi būti pateikta prieduose.
44. **Rezultatai.** Pateikiami, nagrinėjami bei apibendrinami tyrimo duomenys. Šis darbo skyrius gali turėti poskyrius. Pateikiant rezultatus būtina pateikti rezultatų lenteles ir/ar paveikslus (lentelė ir paveikslas neturi dubliuoti vienas kito). Jeigu pateikiami kiekybiniai duomenys, tai baigiamojo darbo Metodų skyriuje aprašomi naudoti statistinės duomenų analizės metodai.
45. **Rezultatų aptarimas.** Aptariant darbo rezultatus, juos būtina lyginti su kitais jau atliktais šioje srityje mokslinių darbų rezultatais.
46. Atsižvelgiant į baigiamojo darbo specifiką, 44 ir 45 punktuose minimi skyriai gali būti sujungti. Tada šio skyriaus pavadinimas būtų *Rezultatai ir jų aptarimas*.
47. **Išvados.** Šiame skyriuje rašomos tyrimo rezultatų pagrindu pagrįstos išvados. Išvados – tai atsakymas į darbo pradžioje suformuluotą tikslą ir uždavinius. Išvados turi būti konkrečios ir lakoniškos bei sunumeruotos. Jų skaičius ne visada turi sutapti su darbo uždavinių skaičiumi (išvadų gali būti daugiau, bet jokių būdu ne mažiau), bet turi atspindėti visus suformuluotus uždavinius. Išvada neturi kartoti rezultatų, bet apibendrinti jų prasmę.
48. **Praktinės rekomendacijos.** Jei yra, darbe gali būti pateikiamos praktinės rekomendacijos.
49. **Literatūros sąrašas.** Literatūros sąrašas spausdinamas naujame puslapyje, jis sudaromas pagal šaltinių panaudojimo eiliškumą. Sąrašą turi sudaryti ne mažiau kaip 30 šaltinių. Pateikiama tik darbe cituojama literatūra. Sudarant bibliografijos sąrašą, vadovaukitės Vankuverio citavimo stiliumi (**Vancouver referencing style**) <https://lsmu.lt/biblioteka/studijoms/#vancouver-stiliaus-aprasu-pavyzdziai>.
50. **Cituojami šaltiniai BBD tekste** rašomi laužtiniuose skliaustuose, nurodant cituojamo šaltinio numerį. Tekste minint cituojamo šaltinio autorius, nurodoma tik pirmojo autoriaus pavardė su prierašu „ir kiti“ arba „su bendraautoriais“. Jei cituojamas darbas parašytas ne lotyniškais raidėmis, jis netransliteruojamas (pvz., rusų kalba parašyti šaltiniai – rusiškais raidėmis).
51. **Priedai.** Pildoma BBD rėmimo, autoriaus indėlio, galimo interesų konflikto ir dirbtinio intelekto įrankių naudojimo deklaracija (10 priedas). Joje pateikiama informacija apie baigiamojo darbo rėmėjus, medžiagų tiekėjus, fondus (jei buvo) arba pažymima, kad „darbas buvo atliktas Medicinos fakulteto/Instituto/Klinikos/laboratorijos lėšomis“. Patvirtinama, kad visas darbas atliktas savarankiškai, arba nurodoma kurią darbo dalį atliko ne pats autorius. Tuomet, kai darbas atliktas tyrėjų grupės, pateikiamas kitų tyrėjų sutikimas (laisva forma), patvirtintas jų parašais, gautus duomenis naudoti baigiamajame darbe. Nesant interesų konflikto, būtina pažymėti, kad

„autoriui interesų konflikto nebuvo“. Bakalaurantas turi deklaruoti dirbtinio intelekto įrankio naudojimo tikslus ir apimtis arba nurodyti, kad dirbtinio intelekto priemonės nebuvo naudojamos. Prieduose gali būti papildoma, pagalbinė, darbo autoriaus savarankiškai parengta informacija (pvz.: apklausos anketos, lentelės, paveikslėliai, žemėlapiai ir kt.). Kiekvienas priedas pradedamas nauju puslapiu ir numeruojamas iš eilės. Tekstas su priedais siejamas nuorodomis. Darbo autorius gali padėkoti asmenims, padėjusiems rengti mokslinį darbą. Padėka neteikiama prieduose, tai išskiriama kaip atskiras skyrius.

52. Baigiamasis darbas turi būti įrištas ir tvarkingas. Bakalauro baigiamasis darbas įrišamas taip, kad nebūtų galima išsegti lapų. Rekomenduojama baigiamojo darbo apimtis – 20 - 40 puslapių (be priedų).
53. Baigiamasis darbas turi būti parašytas taisyklinga lietuvių kalba, be korektūros klaidų ir turi atitikti lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos normas.
54. Bendrieji reikalavimai tekstui:

54.1. **Formatas, tankis ir šriftas.** Tekstas atspausdintas, naudojant standartizuotus šriftus Times New Roman arba Ariel, 1,5 intervalu tarp eilučių vienoje standartinio A4 formato balto popieriaus lapo pusėje. Paraštės: kairėje – 2,5 cm, dešinėje – 1 cm, viršuje ir apačioje – 2 cm. Lapo padėtis (orientacija) – vertikali (**Portrait**). Tekstas puslapyje sulyginamas pagal abu laukelius (kairę ir dešinę paraštes), tekstas rašomas 12 dydžio šriftu. Skyrių pavadinimai rašomi didžiosiomis raidėmis, 16 dydžio paryškintu šriftu (**Bold**). Poskyrių – mažosiomis raidėmis (pradedant didžiąja), 14 dydžio paryškintu šriftu (**Bold**). Pirmoji pastraipos eilutė nuo pavadinimo yra nutolusi per 18 pt ir pastumta į dešinę pusę 1,5 cm. Pasibaigus skyriui, poskyriui ar skyreliui daromas dviejų tuščių eilučių tarpas. Skyrių pavadinimai yra lyginami pagal abu laukelius, o poskyrių, skyrelių pavadinimai – pagal kairį laukelį (žr. 9 priedas).

54.2. **Puslapių numeracija.** Puslapiai numeruojami arabiškais skaitmenimis viršutinėje paraštėje ties viduriu nededant nei taško, nei brūkšnelių. Puslapių numeracija prasideda titulinio lapu (ant jo skaičius 1 nerašomas), toliau visi lapai numeruojami eilės tvarka.

54.3. **Lentelės.** Lentelės numeruojamos iš eilės visame darbe arabiškais skaitmenimis (pvz., 1 lentelė). Lentelės pavadinimas rašomas virš jos mažosiomis raidėmis (pradedant didžiąja), paryškintus ir kursyvu (**Bold ir Italic**) ir centruotai. Jeigu pavadinimas netelpa vienoje eilutėje, tuomet 1,5 intervalo tarp jų nėra. Cituojamai lentelei reikia nurodyti šaltinį bei autorystę skliaustuose lentelės pavadinimo apačioje. Tekste minint lentelę, nurodomas jos numeris.

54.4. **Iliustracijos.** Tekste naudojamos tik skaitmeninės iliustracijos (diagramos, schemos, piešiniai, fotonuotraukos). Visos iliustracijos yra vadinamos paveikslais ir trumpinamos kaip „pav.“. Visame darbe paveikslai yra numeruojami iš eilės arabiškais skaitmenimis. Pavadinimas (pirmoji raidė didžioji) rašomas po paveikslu centre, gale

taško nereikia. Pageidautina jį paryškinti ir parašyti kursyvu (**Bold ir Italic**). Prieš paveikslo pavadinimą žymimas eilės numeris (be santrumpos Nr.) ir trumpinys „pav.“ (pvz., 2 pav.) Jeigu pavadinimas netelpa vienoje eilutėje, tuomet 1,5 eilutės tarpo tarp jų nėra. Tekste, minint paveikslą, nurodomas jo numeris. Jei iliustracijos paimtos iš kitų leidinių, nurodomas šaltinis bei autorystė skliaustuose paveikslo pavadinimo apačioje.

54.5. **Išnašos** skiriamos pastaboms ir teikiamos puslapio apačioje. Visame darbe jos numeruojamos iš eilės arabiškais skaitmenimis.

54.6. Jei iškyla abejonių dėl terminų rašybos, reikia naudoti tarptautinį Webster žodyną (<http://www.merriam-webster.com>).

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS

MEDICINOS AKADEMIJA

MEDICINOS FAKULTETAS

STUDIJŲ PROGRAMOS PAVADINIMAS

PIRMOSIOS PAKOPOS STUDIJŲ PROGRAMA

3 kurso ... grupės studento (-ės)

INDIVIDUALUS DARBO PLANAS

Baigiamojo darbo rengimo trukmė: 20...-09-01 – 20...-01-15

Baigiamojo darbo tema:

.....
.....

Darbas rengiamas
(pilnas katedros, klinikos, instituto ir laboratorijos
pavadinimas)

Darbo vadovas
Vardas, pavardė

Kaunas, metai

Darbo tikslas:

Darbo uždaviniai:

Darbo anotacija (iki 1 psl.)

BAIGIAMOJO DARBO RENGIMO PLANAS

Užduotys	Užduočių atlikimo terminas
Darbo temos aptarimas su darbo vadovu	20...-09-01 – 20...-10-30
Baigiamojo darbo individualaus darbo plano parengimas. Darbo temos, vadovo (ir konsultanto) bei individualaus darbo plano patvirtinimas padalinyje, pateikimas dekanatui.	Iki 20...-10-30
Mokslinės literatūros analizė, tyrimo organizavimas ir eiga	VI semestras
Mokslinio referato ruošimas ir pateikimas vadovui. Ataskaitos už pirmąjį darbo etapą paruošimas pagal nustatytą formą.	20...-06-20
Mokslinės literatūros analizė, tyrimo eiga, rezultatų analizė, bakalauro baigiamojo darbo rašymas.	VII semestras
Darbo pateikimas vadovui.	20... gruodžio pirma savaitė
Vadovo įvertinimas dėl darbo tinkamumo gynimui	20... gruodžio antra savaitė
Viešas baigiamojo darbo pristatymas padalinyje. Protokolo išrašo pateikimas dekanatui su studentų sąrašu, kuriems: a) rekomenduojama ginti, b) nerekomenduojama ginti darbą.	20... gruodžio trečia savaitė
Baigiamojo darbo įkėlimas į DSpace CRIS sistemą PDF formatu, recenzentų skyrimas	20... sausio pirma savaitė
Susipažinimas su darbo vertinimu	20... sausio antra savaitė
Numatoma gynimo data	20... sausio trečia savaitė

Individualus darbo planas apsvarstytas.....
(pilnas padalinio arba institucijos, jei tai ne LSMU, pavadinimas)
(protokolo Nr. 20.... m.mėn. d.)

Darbo vadovas (-ė)

(parašas)

Vardas Pavardė

Studentas (-ė)

(parašas)

Vardas Pavardė

Studijų programos pavadinimas
Bakalauro baigiamojo darbo vykdymo ataskaita

Studento vardas, pavardė _____

Baigiamojo darbo atlikimo vieta _____

Baigiamojo darbo vadovas _____

Baigiamojo darbo tema _____

Anotacija apie atliktus darbus (iki 3 puslapių)

Baigiamojo darbo įvertinimas įskaityta/neįskaityta (nereikalingą išbraukti)

Baigiamojo darbo vadovas _____
(Vardas, pavardė, parašas, data)

Padalinio vadovas _____
(Vardas, pavardė, parašas, data)

BAKALAURO BAIGIAMOJO DARBO VERTINIMAS

Recenzento vertinimo forma

Darbo autorius _____

Darbo pavadinimas _____

Studijų programa _____

Darbo apimtis _____ psl., literatūros sąrašas yra ____ šaltinių, darbe yra ____ lentelių,
 ____ paveikslų, ____ priedai.

Eil. Nr.	Baigiamojo darbo vertinimo kriterijai	Įvertinimas		
		Taip	Iš dalies	Ne
Baigiamojo darbo reikalavimų atitikimas				
1.	Yra visos struktūrinės dalys			
2.	Darbo apimtis daugiau kaip 20 psl. (be priedų)			
3.	Yra išskirti skyriai ir skirsniai			
4.	Darbas parašytas taisyklinga kalba, logiškai, lakoniškai			
5.	Nėra gramatinių, kompiuterinio raštingumo klaidų			
6.	Darbo apimtis nėra dirbtinai padidinta			
7.	Pateikti reikalingi priedai			
8.	Teisingai sudarytas bibliografinis literatūros sąrašas			
9.	Cituojami šaltiniai, ne senesni nei 10 metų, sudaro bent 60 proc. šaltinių			
10.	Dirbtinio intelekto naudojimo/nenaudojimo deklarasavimas			
Baigiamojo darbo struktūros dalių atitikimas				
11.	Darbo įvade yra nurodomas temos aktualumas, pagrindžiamas pasirinktų tyrimo metodikų racionalumas			
12.	Apžvelgiama mokslinė literatūra yra susijusi su darbo nagrinėjama problema			
13.	Išsamiai paaiškinta darbo tyrimo metodika			
14.	Aprašyti tyrimo instrumentai			
15.	Pateikti pagrindiniai atlikto tyrimo duomenys			
16.	Atliktas rezultatų aptarimas			
17.	Atlikta statistinė duomenų analizė			
18.	Išvados atspindi baigiamojo darbo temą, tikslą ir uždavinius			
19.	Lentelių, paveikslų pateikimas atitinka reikalavimus			
20.	Lentelėse ir paveiksluose nesikartoja informacija			

Recenzento pastabos ir klausimai:_____

Baigiamojo darbo privalumai: _____

Baigiamojo darbo trūkumai: _____

Baigiamojo darbo įvertinimas: _____

Recenzento parašas: _____

BAKALAURO BAIGIAMOJO DARBO VERTINIMAS

Gynimo komisijos nario vertinimo forma

_____ grupės bakalauranto _____

Baigiamojo darbo tema _____

Baigiamojo darbo pristatymo vertinimas

Eil.nr.	Baigiamojo darbo vertinimo kriterijai	Įvertinimas		
		Taip	Iš dalies	Ne
1.	Pristatymas truko ne ilgiau kaip 10 min.			
2.	Suformulavo pagrindinę baigiamojo darbo problemą, nurodė tikslą, uždavinius			
3.	Pateikė informaciją apie darbo metodiką			
4.	Suprantamai pateikė tyrimo rezultatus			
5.	Vaizdinė medžiaga informatyvi, suprantama			
6.	Išlaikyta loginė pranešimo seka			
7.	Pateiktos išvados ir jos pagrįstos			
8.	Teisingai ir išsamiai atsakyta į recenzento ir komisijos narių klausimus			
9.	Baigiamojo darbo turinys dera su studijų programos kryptimi ir šaka			
10.	Išlaikyta pristatymo kultūra			

Baigiamųjų darbų komisijos nario pastabos _____

Baigiamojo darbo įvertinimas _____

Komisijos nario parašas _____

APELIACIJOS PAVYZDYS

Bakalauranto vardas, pavardė

Studijų programos pavadinimas

Medicinos fakulteto dekanui

A P E L I A C I J A

DĖL BAKALAURO BAIGIAMOJO DARBO ĮVERTINIMO

KAUNAS

Data

Apeliacijos tekste turi būti studento prašymas apsvarstyti baigiamojo darbo įvertinimo teisingumą. Studentas privalo aiškiai ir argumentuotai pagrįsti savo prašymą.

Parašas

Vardas, pavardė

BAKALAURO BAIGIAMOJO DARBO PIRMO TITULINIO LAPO PAVYZDYS

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS

MEDICINOS AKADEMIJA

MEDICINOS FAKULTETAS

VARDAS PAVARDĖ

BAKALAURO BAIGIAMOJO DARBO PAVADINIMAS

Bakalauro baigiamasis darbas

Pirmosios pakopos studijų programa (pavadinimas)

Valstybinis kodas

Studijų kryptis

Darbo vadovas

Mokslinis laipsnis, Vardas, Pavardė

Kaunas, metai

BAKALAURO BAIGIAMOJO DARBO ANTRO TITULINIO LAPO PAVYZDYS

VARDAS PAVARDĖ

BAKALAURO BAIGIAMOJO DARBO PAVADINIMAS

PADALINIO, KURIAME DARBAS BUVO ATLIKTAS, PILNAS PAVADINIMAS

Darbo vadovas(-ė): _____
(vardas, pavardė) (parašas) (data)

Darbo konsultantas (-ė): _____
(vardas, pavardė) (parašas) (data)

Darbą atliko bakalaurantas: _____
(vardas, pavardė) (parašas) (data)

Kaunas, metai

SANTRAUKOS LIETUVIŲ KALBA PATEIKIMO PAVYZDYS

SANTRAUKA

Bakalauro baigiamojo darbo autorius: Vardenis Pavardenis

Tema: Baltymo, surišančio riebalų rūgštis – 1 (FABP1), ir baltymo, surišančio riebalų rūgštis – 2 (FABP2), vieno nukleotido polimorfizmų tyrimas Lietuvos suaugusiųjų populiacijoje

Mokslinis vadovas: doc. dr. Petras Petraitis

Atlikimo vieta: Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Veterinarijos akademija, Gyvulininkystės technologijos fakultetas, Biologinių sistemų ir genetinių tyrimų institutas

Santraukos turinys:

SANTRAUKOS ANGLŲ KALBA PATEIKIMO PAVYZDYS

SUMMARY

Author of the Bachelor's thesis: Vardenis Pavardenis

Title: Investigation of single-nucleotide polymorphisms of fatty acid-binding protein – 1 (FABP1) and fatty acid-binding protein – 2 (FABP2) in the Lithuanian adult population

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Petras Petraitis

Work was performed at: Lithuanian University of Health Sciences, Veterinary Academy, Faculty of Animal Husbandry Technology, Institute of Biological Systems and Genetic Research

Summary:

TEKSTO REDAGAVIMO PAVYZDŽIAI

Skyrių pavadinimai rašomi didžiosiomis raidėmis, kurių dydis 16 pt, paryškintas (**Bold**), pvz.:

2. LITERATŪROS APŽVALGA} 16 pt

Skyriaus poskyriai numeruojami išlaikant eiliškumą skyriuje ir pasirinktą numeracijos formą, pvz.:

3. TYRIMO METODAI} 16 pt

3.1. Anketinė apklausa }14 pt

Poskyrio bei skyrelio pavadinimai rašomi mažosiomis raidėmis, kurių dydis 14 pt, paryškintas (**Bold**). Pirmoji pastraipos eilutė nuo pavadinimo yra nutolusi per 18 pt ir ji pastumta į dešinę pusę 1,5 cm. Pasibaigus skyriui, poskyriui ar skyreliui daromas dviejų tuščių eilučių tarpas, pvz.:

3. TYRIMO METODAI

3. 1. Anketinė apklausa

Anketinei apklausai naudotas standartinis.....

3.1.1. Anketinės apklausos vertinimas

Anketinė apklausa vertinama pagal sudarytą.....

DARBO RĖMIMO, AUTORIAUS INDĖLIO, GALIMO INTERESŲ KONFLIKTO IR DIRBTINIO INTELEKTO ĮRANKIŲ NAUDOJIMO DEKLARACIJA

Baigiamojo darbo autoriaus pavardė ir vardas

Baigiamojo darbo pavadinimas lietuvių kalba

Baigiamojo darbo pavadinimas anglų kalba

Darbas remiamas.....(nurodyti rėmėjus arba fondus, arba įrašyti - Medicinos fakulteto/Instituto/Klinikos/laboratorijos lėšomis).

Patvirtinu, kad baigiamasis darbas atliktas ir parašytas savarankiškai, nepažeidžiant kitiems asmenims priklausančių autorinių teisių.

**Jei darbas atliktas, dalyvaujant tyrėjų grupei, nurodyti kuri darbo dalis yra atlikta autoriaus. Tokiu atveju prie šios deklaratijos yra pridedamas kitų autorių sutikimas skelbti bendrus duomenis darbe ir kitose publikacijose.*

Darbe buvo/nebuvo naudojami dirbtinio intelekto įrankiai. (jei buvo naudojami, paaiškinti naudojimo tikslus ir apimtį)

Bakalauranto vardas, pavardė ir parašas

Vadovo vardas, pavardė ir parašas

**Intelektinės nuosavybės arba komercinės paslapties vertę turinčio darbo
pristatymo ir gynimo uždarame posėdyje tvarka**

1. Bakalauro baigiamojo darbo intelektinės nuosavybės arba komercinės paslapties vertę nustato institucijos, kurioje buvo vykdytas darbas, specializuotos tarnybos.
2. Asmenys gali susipažinti su atlikto darbo tarpinėmis ataskaitomis ir viso darbo santrauka tik pasirašius konfidencialumo įsipareigojimo dokumentą pagal darbo vykdymo institucijos pateiktą formą.
3. Institucija, kuri yra darbe esančios intelektinės nuosavybės arba komercinės paslapties turėtoja, įvertina baigiamojo darbo kokybę, jo išbaigtumą ir tinkamumą gynimui. Išvada apie darbo atitikimą keliamiems reikalavimams yra įforminama protokolu ir pristatoma į LSMU Medicinos fakulteto dekanatą, kaip yra nurodyta šio reglamento 3 skyriaus 6 punkte. Darbas rašomas ir apiforminamas, vadovaujantis šiame reglamente pateiktais reikalavimais (4 skyrius. Reikalavimai bakalauro baigiamajam darbui).
4. Pilna darbo kopija į DSpace CRIS sistemą nėra įkeliamą ir SPK sekretoriui nėra pristatoma. Institucija, kuri yra darbe esančios intelektinės nuosavybės arba komercinės paslapties turėtoja, organizuoja darbo recenzavimą. Recenzentas įvertina baigiamąjį darbą pagal šio reglamento nustatytą recenzento vertinimo formą (3 priedas), kurią pateikia LSMU MA Medicinos fakulteto dekanatui.
5. Institucija, kuri yra darbe esančių intelektinės nuosavybės arba komercinės paslapties turėtoja, oficialias raštais kreipiasi į:
 - 5.1. LSMU Rektorį dėl darbo gynimo uždarame gynimo posėdyje.
 - 5.2. LSMU Medicinos fakulteto dekaną dėl leidimo vietoje pilnos darbo kopijos elektroninėje sistemoje pateikti tik darbo santrauką lietuvių ir anglų kalbomis.
6. LSMU Rektorius išleidžia įsakymą dėl bakalauro darbo uždaro gynimo organizavimo ir vertinimo komisijos sudarymo.
7. Darbo uždaras gynimas vyksta po atvirų gynimų. Uždarame gynime dalyvauja tik darbo autorius (bakalaurantas) ir LSMU Rektoriaus skirta vertinimo komisija, kurios nariai pasirašo konfidencialumo įsipareigojimo deklaracijas.
8. Į darbo gynimą bakalaurantas atveža pilną bakalaurinio darbo kopiją. Po gynimo pilna darbo kopija yra grąžinama institucijai, kuri yra darbo intelektinės nuosavybės ar komercinės paslapties turėtoja.
9. Darbo pristatymas ir jo vertinimas vyksta pagal šio reglamento 3 skyriaus 26 – 31 punktuose nurodytą tvarką.
10. Forminamas uždaro gynimo protokolas, kurį pasirašo vertinimo komisijos pirmininkas ir sekretorius. Kiti įrašai atliekami kaip nurodyta šio reglamento 3 skyriaus 26-31 punktuose.